

SAATTEEKSI

Kiitokset Järviseutu-seuralle (Erkki Mäkelä) ja Jyväskylän yliopiston historiantieteenlaitokselle (Heikki Rantatupa ja Toivo Nygård), jotka ovat tukeneet alan harrastelijoiden hanketta kirjoittaa puhtaaksi Pedersören Järviseutua koskevat voudintilit 1548-1600.

Työmme tavoitteena on helpottaa vanhempaa sukututkimusta. Voudintilien ja läänintilien puhtaaksi kirjoittamisen urakka oli suurempi hanke kuin alussa arvasimmekaan. Siksi projektia ei kyetty suorittaa suunnitelman mukaisesti, etenkin kun Jorma Höykinpuro ja Pauli Ranta-aho ovat vielä tiukasti työelämässä ja Lauri Kuparisen eläkepäivät ovat entistä kiireisempiä. Lisäksi jokaisella ryhmän jäsenellä on lusikkansa mitä moninaisimmissa suku-, pitäjä- ja kylätutkimuksissa, joilla on omat aikataulunsa.

Vaasan maakunta-arkistossa tutkimme kymmenistä Es-rullista Järviseutua koskevat sivunumerot. Selvitykseen osallistuivat Jorma Höykinpuro, Lauri Kuparinen ja Pauli Ranta-aho. Pyrimme kartoittamaan kaikki sivut, joista löytyy Järviseutuun liittyvää verotustietoa.

Seuraavana vaiheena oli valokopiointi mikrokorteista. Jyväskylän yliopiston historiantieteenlaitos tarjosi mahdollisuuden kopiointiin. Jorma Höykinpuro hoiti tämän kahtena kesänä viettäen ”kesälo-maa” yliopiston tutkimushuoneessa Jyväskylässä yhteensä toista viikkoa. Hänellä oli mukana osittain omat kopiopaperit. Historiantieteenlaitos tuki hanketta ilmeisesti sitenkin, ettei lähettänyt kopiolaitteen käytöstä laskua.

Kopioidusta aineistosta otettiin työryhmän jäsenille omat kopiot. Aineiston tulkintaa ovat tehneet Pauli Ranta-aho ja Jorma Höykinpuro. Kumpikin teki oman versionsa aineistosta ja suoritti vertailun toistensa tulkintoihin. Pauli Ranta-ahon erityistietämyksen aluetta olivat verotusyksiköiden laatu-tulkinnat.

Osa sivuista on mikrokuvattu epäselvästä ja viallisesta aineistosta. Keskinäistä vertailua olisi pitänyt tehdä vielä tiiviimmin, mutta siihen oli vähän mahdollisuuksia. Kirjainten ja nimien tulkinta on vain kyseisen vuoden tulkintaa, joihin jäi varmasti virheitä. Eri vuosien keskinäinen vertailu olisi muuttanut tulkintaa. Moninkertaisten kopioiden heikko luettavuus aiheutti vaikeuksia. Nimikäytännöt ja sukunimet voudintileissä vaihtelivat. Esimerkiksi etunimi Jöns saattoi muuttua Jöraniksi, kun Jöns yleensä on tulkittu Jussi-nimen muodoksi ja Jöran Yrjöksi. Myöskään vuodet eivät olleet toistensa kaltaisia, sillä erilaiset sato- ja katovuodet vaikuttivat verotukseen ja voudin matkareitti kirjajärjestykseen.

Tavoite oli selvittää voudintilejä rippikirja-aineistoon saakka eli 1600-luvun loppupuoliskolle. Niin pitkälle tässä työssä ei päästy - puhtaaksi kirjoitetut tilit ovat vuosilta 1548-1600. Tulkitsemattomia valokopioita työryhmällä on vielä 1620-luvun loppuun. Jyväskylän historiantieteenlaitos on luovuttanut voudin- ja läänintilien mikrokortistot Jyväskylän maakunta-arkistoon eli siltä osin jatkotyökentelyn mahdollisuudet ovat muuttuneet. Innostus työn jatkamiseen on yhä olemassa, tosin pitkällä aikavälillä.

Vaasassa 20.5.2001

Jorma Höykinpuro, Lauri Kuparinen ja Pauli Ranta-aho

Kansikuva: Olaus Magnus: Historia om de nordiska folken, 1555 Rooma.